

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 187. — ŠTEV. 187.

NEW YORK, THURSDAY, AUGUST 11, 1927. — ČETREK, 11. AVGUSTA 1927.

VOLUME XXXV. — LETNIK XXXV.

Usmrčenje Sacca in Vanzettija odgodeno.

IZVRŠITEV SMRTNE OBSODBE JE ODGODENA NA DAN 22. AVGUSTA

Fuller je po posvetovanju s svojimi zaupniki odgodil usmrčenje. — Velik uspeh zagovornika Hilla. — Delavske mase zahtevajo oproščenje obeh obsojenih, ker sta baje nedolžna. — Mussolini in papež se nočeta vmešavati.

BOSTON, Mass., 10. avgusta. — Warden državne jetnišnice je včeraj ob polvanajstih objavil, da je bila odgodena izvršitev smrtne obsodbe nad Saccom, Vanzettijem in Madeirosom do 22. avgusta.

Tozadevno informacijo je dobil warden od governorjevega tajnika Reeda.

Governor Fuller je poklical včeraj k sebi svoje zaupnike ter se z njimi dolgo posvetoval. Posledica tega posvetovanja je bil njegov najnovejši odlok.

Največja zasluga za to gre novemu zagovorniku Arthur D. Hillu, ki je napol vse sile ter se je poslužil vseh sredstev, da izposluje obsojencema nov proces.

PARIZ, Francija, 10. avgusta. — Delavske demonstracije v protest proti bližajočemu se usmrčenju Sacca in Vanzettija so se vršile včeraj v vseh večjih industrijskih in pristaniških mestih Francije. V Nantes in Marseilles je prišlo do spapadov s policijo.

V Cherbourgu so demolirale ljudske množice, ki so vpriporile demonstracijo, ovire, katere je postavila policija ter prodrle nato pred ameriški konzulat, kjer so pele "Internacionalo", dokler jih niso razprišila policijska ojačenja. Po demonstraciji pred konzulatom so vpriporili parado z nato sledenim zborovanjem, na katerem so zahtevali oproščenje Sacca in Vanzettija.

Bowman Elder, predsednik francoskega komiteja Ameriške legije, ki pripravlja vse potrebno za konvencijo Legije, ki se bo vršila septembra meseca, je poslal narodnemu poveljniku Legije, Howard Savage-u v Chicagu brzojavko, v kateri je opozoril na veliko razburjenje, ki prevladuje med francoskim prebivalstvom radi afere Sacco in Vanzetti.

PORTLAND, Ore., 10. avgusta. — Na generalni konvenciji hotelskih uslužbencev so sprejeli resolucijo, v kateri protestirajo proti usmrčenju Sacca in Vanzettija, ker nista bila baje deležna pravičnega procesa ter bila obsojena le raditega, ker sta se zavzemala za delavski razred.

MONTEVIDEO, Uruguay, 10. avgusta. — Tukajšnja poslanska zbornica je poslala včeraj brzojavko predsedniku Coolidge-u, v kateri ga je naprosila, naj ne pripusti, da bi usmrtili Sacca in Vanzettija.

Včeraj je bila tudi napovedana 24 ur trajajoča protestna stavka.

CASABLANCA, Maroko, 10. avgusta. — Tekom demonstracije za Sacca in Vanzettija, ki se je vršila pred ameriškim konzulatom na Place de France, so zažgali ameriško zastavo.

Policija je razpršila demonstrante, ki pa so se pozneje vrnili ter bombardirali konzulat s kamnjenjem. Policija je izvršila več aretacij.

RIM, Italija, 10. avgusta. — Saccov oče je pozval Mussolinija, naj se osebno zavzame za njegovega sina. Mussolini je odvrnil, da je storil vse, kar je bilo mogoče na temelju mednarodnih postav.

Poskus rimskih prijateljev Sacca in Vanzettija, da se napoti papeža, naj poseže vmes iz "razlogov človečnosti", so v Vatikanu na kratko zavrnili.

Glasilo se je, da ne more Vatikan uvideti možnost apela, ker sta bila moža pravilno obsojena z upoštevanjem vseh pravnih principov.

V številnih delih Rima so se pojavili včeraj na zidovih mesta plakati z napisom: — Mi zahtevamo pravico, nikake milosti. — Policija je plakate potrgala z zidov.

RAZKOL V FRANCOSKEM PARLAMENTU

V francoskem kabinetu je nastal razkol radi Porenske. — Briand je pripravljen na popolno izpraznenje ozemlja. — On vidi le malo prilike za sodelovanje z Nemčijo, dokler bo ozemlje zasedeno.

PARIZ, Francija, 10. avgusta. — Skoro tri ure je razpravljala včeraj francoski kabinet o vprašanju izpraznenja Porenske, ki je bilo zopet dvignjeno vsled neodobrene objave nekega poročila generala Guillaumata in ker je treba glede tega vprašanja uravnati politiko še pred sestankom Lige narodov v Ženevi tekom septembra meseca.

Poročilo generala Guillaumata podpira baje trditve nacionalistov in številnih nestranskih opazovalcev, da store nemški vojski in nacionalistični voditelji celo sedaj vse, kar je v njih moči, da organizirajo v notranjosti demilitariziranega ozemlja napol vojaške sile, ki bodo zavzele mesto rednih čet kot obmejna straža, kakor hitro bodo umaknjene okupacijske armade.

Taka akcija je tehnično kršenje versailleske pogodbe ter jo povsem lahko navede Francija kot vzrok, da zavrne vsako prošnjo dr. Stresemanna v Ženevi, da se skrajša dobo okupacije ali obseg okupacijskih sil. Na temelju člena 431 v mirovni pogodbi je Nemčija upravičena naprositi za skrajšanje okupacijske dobe, če bo s svoje strani izpolnila vse pogodbene obljube.

Korak za korakom so izvedli večino teh obveznosti. Pred par dnevi so bile objavljene številke plačil na temelju Dawesovega načrta ter se je pokazalo, da se je zadostilo vsem zahtevam zaveznikov. Izvedeno je bilo tudi uničenje ali opuščenje iztočnih utrdb do take točke, da se je zadostilo vsaj minimalnim zahtevam zaveznikov.

Vsled tega se je smatralo skoro zagotovno, da bo treba zadostiti nemški zahtevi v Ženevi glede skrajšanja okupacijske dobe. V zadnji minuti, na skrajno nereden način pa se je objavilo poročilo generala Guillaumata pred šestimi meseci in tega poročila so se oprijeli oni, ki nasprotujejo locarnski politiki medsebojnega zaupanja kot izgovora, da odklonijo vrjetno prošnjo dr. Stresemanna.

V kabinetu kot v deželi v splošnem je mnenje razdeljeno. Negleda na to, če je dal Nemčiji tozadevne obljube, ali ne, se zavzema Briand odločno za izpraznenje, ker spoznava, kako težko bi bilo za Francijo kot za Nemčijo nadaljevati s politiko realnega sodelovanja, dokler drže vojaki ene dežele zasedena ozemlja druge dežele.

Težkoče, katere se je doživelo v zadnjih par dneh, da se je pripravilo nemške delegate do tega, da so podpisali trgovski dogovor, se smatra za del nemškega odpora, ki je odvisen od večjega vprašanja, če bo Porenska izpraznjena ali ne.

Briand, ki je imel včeraj daljša pogovora tako z vojnim ministrom Painlevem kot maršalom Petainom v zadevi generala Guillaumata, je ostal prepričan, da mora Francija vestno izpolniti svoje obljube, dokler zadosti svojim ob-

TRANSATLANTIŠKI POLETI

Nemška Junkerjeva tvrdka je dala razdreti in preiskati aeroplana namenjena v Ameriko, k e r se boji zarote, da se prepreči polet v Ameriko. — Odposlala bo še tretji aeroplan.

DESSAU, Nemčija, 10. avgusta. — Včeraj popoldne so odvedli oba Junker aeroplana, Evropa in Bremen, o katerih se pričakuje, da bosta v soboto odletela proti New Yorku, nenadno v lope ter ju razdrli. Vsi obiskovalci so bili izključeni z letalnega polja, ko se je zgodilo to.

Kot se glasi, je bil vzrok, za to čudno akcijo domneva, da so poskušali poškodovati stroja do takega obsega, da bi ne mogla zavrniti poleta iz Dessau v New York. Posebno detektivi, zaposleni od Junkers naprav, so baje razkrili zaroto te vrste in njih dokazi so zadostno prepričali upravo, da je sklenila vpriporiti najbolj natančno preiskavo.

Rezultat preiskave obeh motorjev ni bil še razkrit, a mehaniki zbirajo zopet stroja do nadaljne preizkušnje. Od sedaj naprej pa do časa, ko bosta aeroplana odletela, bodo vzdržali najbolj ostro kontrolo nad obiskovalci na polju in oba stroja bosta neprestano zastražena.

Radi povodnih pisem, ki prihajajo semkaj glede transatlantiške zračne pošte, so sklenile Junkerjeve naprave odposlati tretji aeroplan ob istem času kot Evropa in Bremen. Pilot tega tretjega aeroplana bo Herr Schnable, dobro znan letalec. Druga pilota še niso določili. Uradniki naprav izjavljajo, da bo skupna odposlilost treh aeroplanov zelo povečala varnost poleta ter nudila letalcem priliko, da preizkusijo različne višine ter najdejo najboljše zračno plast za njih polet.

Nemške ladje na morju so dobile navodila, naj signalizirajo letalcem njih natančni položaji. Četrty aeroplan bo spremljal transatlantiške letalce do Irske ter bo nudil informacije glede njih napredka. Tvrdka je ponudila včeraj sedež v tem četrtem aeroplanu za \$750.

Čeprav se ni nikda ničesar objavilo, da nameravajo aeroplani vpriporiti polet brez pristajanja, narašča vendar prepričanje, da je to njih cilj in da so priredili vse potrebno, da ostanejo v zraku od 40 do 60 ur, sorazmerno z vetrom. Hermann Koehl, eden pilotov Bremena, je pojasnil včeraj zvečer, kako je dobil težke opekline tekom poskusa, da uveljavi vztrajnostni rekord.

Z transatlantiškim poletom namerava pričeti v soboto med tretjo in šesto uro popoldne, vsled česar bo omogočeno letalcem dospeti v New York po dnevi. V četrtek bodo vpriporili zadnje poskuse z obema aeroplanoma, nakar bodo letalci počivali v petek in soboto do časa dejanskega poleta.

Pilote časte v Nemčiji kot junake celo predno so zavrnili polet preko Atlantika. Štirje piloti so poročeni in njih žene jim bodo sledile v Ameriko, kakor hitro bodo informirane, da so varno pristali.

veznostim glede razoroženja in reparacij, nemška vlada, ker ima francoska vlada posla z nemško vlado, ne pa z nemškimi nacionalisti. V kabinetu pa se mora Briand boriti proti staremu duhu suma in antagonizma, ki je v večji meri zastupljaj vsa leta vojne kot pa so jih resnični spomini na pretekla trpljenja.

Delodajalci ponujajo nizko plačo.

DES MOINES, Iowa, 10. avg. — Lastniki premogovnikov v Iowi so ponudili premogarjem plačo petih dolarjev na dan, kot je obstajala v časih vojne, čeprav so na temelju Jacksonville dogovora plačevali v zadnjih letih izdatno višje mezde.

Ponudba je bila naslovljena na organizirane premogarje ter je izšla v različnih listih. Ko bi dobili premogarje, ki bi bili pripravljani delati za nižjo plačo, jim obljubljajo premogarski baroni trajno delo.

Iz domoljubja je ovadila sina.

PHILADELPHIA, Pa., 10. avg. — Mrs. Louise Hedding je povzročila včeraj aretacijo svojega devetnajst let starega sina Adolpha, ki je dezertiral od mornarice. Rekla je, da je več tednov vojvala boj med materinsko ljubeznijo in svojo ljubeznijo do domovine, predno se je odločila, da ga ovadi.

Amerika se hoče oborožiti v zraku.

CUSTER STATE PARK, S. D., 10. avgusta. — Čeprav ne nameravajo Združene države vpriporiti tekme z Anglijo glede graditve križark, vsled izjavljanja mornariške konference v Ženevi, se bo vendar izvedlo gotove načrte za povečanje mornarice, ki so bili začasno odgodejeni.

Tako poročajo iz poletne Bele hiše.

Osem novih križark, katere je dovolil kongres leta 1924, bodo zgradili v teku naslednjih treh let. Tisoč bojnih letal bo stavljenih v teku petih let v službo ameriške mornarice in razvnetega nameravajo zgraditi velikansko zračno ladjo, ki bo trikrat večja kot "Los Angeles".

TURATI NAPADEL FAŠIZEM

Filip Turati, pobegli italijanski socialistični voditelj, je pričel priobčati v londonskem listu članke glede zasledovanj v Italiji. — Napovedal je državljansko vojno. — Rekel je, da je Italija sedaj ječa.

LONDON, Anglija, 10. avgusta. — Filip Turati, veteranski italijanski socialistični voditelj, je priobčil v Daily News značilno pismo, v katerem protestira proti fašistovskemu sistemu, pod katerim bodo sojeni njegovi prijatelji, ki so mu pomagali pobegniti iz Italije.

Turati piše, da se bo pričel proces proti njegovim prijateljem 19. avgusta v Savoni ter pravi nadalje:

— Moj beg le pomenja kršenje trde in absurde postavke, ki pretežje do šestih let in z nemejeno globo vsem osebam, ki zapuste deželo brez potnih listov. — To se pravi, vsem nefašistom, kajti oni, ki niso fašisti, ne morejo sedaj dobiti v Italiji potnega lista. Razventega pa obstaja smrtna kazen, ki avtorizira ustrelitev kate-rekoli osebe, ki bi skušala skrivaj prekorajiti mejo.

— Če je mož kot jaz, star 70 let in bolan, prisiljen pobegniti iz Italije, v nasprotju s tako postavko, je to dokaz, kako nemogoče je postalo v Italiji življenje za vsakega, ki se noče vkloniti diktatorstvu.

Turati je ugotovil, da so bili vsi oni, ki so zahajali v njegovo hišo v Milanu, njegovi najbolj intimni prijatelji in celo zdravniki, aretirani takoj, ko je on pobegnil. Večina njih je bila oproščena, a deset jih čaka na proces, med njimi on sam.

Turati izjavlja, da ni hotel zapustiti Italije za stalno, a ker je bil slabotnega zdravja, je naprosil za potni list, da bi se odpeljal kje v inozemstvu. Edini odgovor, katerega je dobil, je obstajal v tem, da se je postavilo policijsko stražo ob vhod v njegovo hišo in ko je šel Signor Turati inognito v Milan, so mu sledili ter pretili.

— Nisem hotel zapustiti dežele, a so me dobesedno prepodili iz dežele z zasledovanjem, ki je bilo tako nevrudno kot je bilo nepostavno. Zasledovali so me ter špijonirali za menoj kot za zločincem, — je rekel. — Neznosno je, da mora postati za vsakega prostega človeka domača dežela ječa, v kateri je tako zločin ostati kot zapustiti jo.

— Iskreno upam, da bo prišla Italija kmalu iz njenege sedanjega političnega stanja. Nadaljevanje tega stanja bo dovedlo do državljanske vojne, do vojne sovražstva in represalij, ki potencialno že obstaja. To stanje ne more in ne sme obstajati, ker bi pomajalo končno ekonomski in moralni pogin Italije.

UMOR DVEH KITAJSKIH BOLJŠEVIKOV

Dva kitajska komunistas t a bila umorjena v Vancouverju. — Zmerni kitajski nacionalist je izvršil samomor potem ko je ubil urednika in pomočnika.

VANCOUVER, B. C., 10. avg. — Spor med radikalnimi in zmernimi fakičjani komunistične stranke na Kitajskem je dosegel svoj višek v orijentalnem delu Vancouverja včeraj s smrtjo treh odličnih Kitajcev.

Louis Man Har, komisar hankovske vlade za Sanado, je bil ena žrtev. Njega in Von Parka, časnikarja, je ubil Von Suej Sang, zmerni komunist iz Kamloopa, B. C., ki je nato sam izvršil samomor.

Poleg tega, da je bil komisar hankovske vlade, je bil Louis Man Har tudi izdajatelj Canada Morning News, kitajskega lista, ki je v uredniškem delu napadel skupino zmernih.

Navzočnost nekega sovjetskega agenta v Canadi o katerem so trdili, da deli obsežen propagandni sklad je v zadnjem času še bolj pospešila sovražstvo. Krožila so poročila, naj bi se sklad porabil za sejanje sporov med Kitajci in belimi.

Spor na Kitajskem med radikalnimi in zmernimi člani nacionalistične stranke, ki je izdajala list, je napravil položaj še bolj resnim. Radikalei, na čelu jim Louis Man Har, so se polastili kontrole lista, čeprav so zmerni obdržali zborovalnice in urade v višjih nadstropjih poslopja, v katerem so izdajali list.

Silen uredniški napad v včerajšnji izdaji lista na canadskega zastopnika zmernega krila, je bil baje direktni vzrok umorov.

Posledice viharja.

Vihar, ki je divjal v Massachusettsu, je povzročil pol milijona škoda na tobačnih nasadih.

Seznam.

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati, da poskrbimo v stari domovini izplačilo označenega zneska, bodisi v dinarjih ali lirah. Podatki so veljavni do preklica, ki se po potrebi objavljajo na tem mestu.

Ne dvomimo, da Vam bo ta ponudba ugajala, posebno še, ako boste vpoštevali svojo korist in našo zanesljivost ter točno postrežbo.

Dinarji			Lire		
Din.	500	\$ 9.40	Lir.	100	\$ 6.10
Din.	1,000	\$ 18.80	Lir.	300	\$ 11.90
Din.	2,500	\$ 46.25	Lir.	500	\$ 17.55
Din.	5,000	\$ 92.00	Lir.	1,000	\$ 33.75
Din.	10,000	\$ 182.00	Lir.	2,000	\$ 66.50

Za poljatljate, ki presegajo Desettiso Dinarjev ali pa Dvatiso Lir dovoljujemo poseben znesek primeren popust.

Nakupila po tečajevnem planu številkama v naših listih čim hitreje robašmo na stroške \$1.—

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Posebni podatki.

Pristopina za izplačilo ameriških dolarjev v Jugoslaviji in Italiji znaša kakor sledi: s s \$25, ali manj znesek 75 centov; od \$25. naprej do \$500. pa s 2 cente od vsakega dolarja. Za vsakega dolarja, ki presegajo \$500. pa s 1 centom naprej.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)Frank Sakser, president. Louis Benedik, treasurer
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko \$7.00
in Kanado \$6.00 Za pol leta \$3.50
Za pol leta \$3.00 Za inozemstvo za celo leto \$7.00
Za četrt leta \$1.50 Za pol leta \$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedelje in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnjo bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

ŠE ENA O DUNAJSKIH IZGREDIH

Kot znano, so se završili pred par tedni na Dunaju resni nemiri.

Dunajsko delavstvo je protestiralo proti sodnikom, kateri so oprostili pet nemških nacionalistov, ki so pozimi usmrtili v bližini Dunaja dva delavca.

Odlok sodišča ni bil nepristranski, in delavci so po vsej pravici dali izraza svojemu ogorčenju.

Silna ljudska množica se je zagnala proti slavni dunajski ljudski palači ter jo skoraj popolnoma porušila.

Po par dneh je zavladal mir. Delavci so se vrnili na delo. Vlada je sklenila palačo nanovo zgraditi. Potreben denar bo dobila iz davkov, ki so bili že povečani v ta namen.

Dayke bodo plačali v prvi vrsti delavci, torej ljudje, ki so se udeleževali demonstracij.

KINEMATOGRAF IN PROHIBICIJA

Zagovorniki ameriške suše so zopet dosegli nov uspeh. Ne, da bi zmanjšali dotok pijače v Združene države—tega ne, tega ni mogoče—ampak izposlovali so, da se v kinematografskih slikah ne bo smelo več smešiti prohibicije.

Filmi, ki so se bavili s tem predmetom, so želi burno priznanje več ali manj žejnega občinstva.

Zanaprej pa ne bo dovoljeno niti v naslovih kinematografskih slik, niti v slikah samih, namigavati na prohibicijo, njene vzroke in njene posledice.

S to pridobitvijo si sulači ne bodo dosti na boljšem. Če so spravili iz kinematografov omalovaževanje prohibicije, jim preostaja še neznansko veliko polje naporne delavnosti: ob vsej pacifični in atlantiški obali Združenih držav, ob prostrani meliški in kanadski meji in skoro v sleherni ameriški hiši brijejo ljudje norce iz suhaške postave.

BUTLER IN MUSSOLINI

Dekan Columbia univerze, dr. Nicholas Murray Butler, je napisal članek, v katerem pravi, da trpi človeštvo vsled pomanjkanja velikih in slavnih ljudi.

Po njegovem zatrdilu je sedaj svet v prvič po dva tisoč letih brez veleuma, kojega zmožnosti bi se visoko dvigale nad zmožnosti povprečnega človeka.

Ko je pisal dr. Butler dotični članek, se je mudil v Evropi.

V katerem evropskem mestu, nam ni znano. Zagotovo bi pa skoro, rekli, da v Rimu ne.

BIČANJA V JUŽNIH DRŽAVAH

Iz južnih držav prihajajo neprestano poročila o bičanjih.

Takovzani stoprocentneži, ki ne verujejo v moč in vpliv ameriške pravice, napadejo zamorec ali inozemca, ki se kaj pregrešil, ga zvežejo, odpeljejo na kak samotni kraj, slečejo ga do pasu, nakar se začne procedura bičanja.

Udarci padajo, kri brizga iz hrbta in žrtve se ponavadi nezavestna zgrudi.

Zagovorniki stoprocentnega amerikanizma se vrnejo veseli in zadovoljni domov, misleč, da so opravili dobro in koristno delo v prid narodu in državi.

Oblasti se ponavadi ne brigajo dosti za te samolastne izvrševalce pravice, in to je menda tudi vzrok, da se bičanja ponavljajo.

Noben treznomislec človek ne bo zagovarjal tega barbarskega početja.

Vseeno bi bilo pa v nekaterih slučajih dobro, da bi se vloge zamenjale, da bi bil namreč tisti, ki je dosedaj vihtel bič, h kolu privezan.

Jugoslavia irredenta.

V Gorici

Clementi, Marković, Marcolini, Sošić Sossi, Kastelle Castelli itd. Te je iz seznamov opozarjal na velike izgube, ki zadevajo trgovino in industrijo radi raznih "narodnih praznikov", katerih je vedno več. Proslavljajo se raznovrstne obletnice, prihodi fašističnih funkcionarjev itd., vedno je "fešta" v Gorici, dasi mesec gospodarstvo rapidno propada in so pričele industrije v njegovem obsežju najobsežnejše hirati. Caecese je rekel, da je zadnji čas, da se neha z raznimi proslavami in hoče storiti na kompetentnih mestih korektne, da bi se v bodoče razne svečanosti prirejale ob nedeljah. To velja za Gorico. Prav pa bi bilo, da bi nehale razne slavnosti tudi po deželi. V slovenske vasi prihajajo razni fašistični politični in vojaški zastopniki, pa morajo ob takih prilikah vsi domačini pustiti svoje dnevno delo in čakati ob cestah mestno italijansko gospodo. Slavoloki in zastave pa še "vermouth a' onore" po vrhu pa tudi stanejo denar!

Izplačana vojna odškodnina.

"Cassa mobile di Gorizia" je izplačala v preteklem mesecu 96 milijonov 327,100 lir. S tem denarjem je odškodovanih 26,339 oseb. "Banca d'Italia" v Gorici, Trzinu in Tolminu je izplačala v istem mesecu 52,400,200 lir. S tem je odškodovala 8051 oseb. Odškodnino so dobili poškodovanci iz Goriške pokrajine z Vipavsko dolino, Krasom, Banjško planoto, Soško dolino do Tolmina, za Podbrdo, Trbiž in Idrijo.

Hrvaščina obligatna v srednjih šolah na Reki.

Italijansko prosvetno ministrstvo je odredilo, da se uvede v reških srednjih šolah hrvaščina kot obligaten predmet, in sicer takoj z nastopnim šolskim letom. Ukine se nemščina kot obligaten predmet. Fašistični napihnjenci se protijo temu, češ, da ni umestno, "kazati Jugoslovanom nekačo prijateljsko razpoloženje". V Rimu so pač uvideli, sicer gotovo neradi, da Reka brez hrvaščine ne bo mogla živeti!

Važno državno cesto

prve kategorije, ki vodi volčanske vasi, neprestano popravljajo, izboljšujejo in odpravljajo klanec. Da se odtegnejo ovinku, izvedejo cesto pod Čiginjem. Kmetje se bojijo škode, ako bi šla cesta čez rodovitno žiginsko polje. Cesta bo krasna, zložna, pravijo, da bi utegnili izbornu služiti v vojnem slučju.

Izletnikov je po Vipavski dolini

po leti vedno več. Posebno prihajajo radi Tržani, Na Nanosu, Čavnu oni Javorniku je ob nedeljah polno turistov. Sedaj bo pa vrhovi in dolinah ob meji mrgolelo vse polno vojaštva, ker se prično vojaške vaje velikega obsega.

Italijanizacija priimkov.

Tržaška prefektura razglasa med drugim nastopne izpremembe priimkov:

Kožuh Coselli, Beloglavec Cobi-
anelli, Kocjančič Coccani, Gabri-
jelič Gabrielli, Rosić Rossi, Sim-
ič Simini, Krišič Chersi, Troha
Trocea, Brelih Brelli, Zadnik Sa-
dini, Plančič Pianciani, Ogrizović
Griso, Lipičar Lippo, Valič Valli,
Dorčič Dorsi, Prelec Prezzi, Toma-
žič Tomasi, Lukac Lukas, Blažko
Blasco, Pegan, Pegani, Mihelič
Michellini, Kohn Coein, Klemenčič

Anton Kastelitz.

JUGOSLOVANSKA
KATOLIŠKA
JEDNOTA

Ely, Minnesota

Edina nepristranska slovenska podpora
jednota v Ameriki. Njegov namen je
v verski ali politični vprašanju. Sto procent
BRATSKA organizacija z eno hišnjo
in eno goslo: VSI ZA ENEGA, EDEN ZA
VSE. Nad sto odstotkov solentna, ima pri-
bližno deset tisoč dolarjev premoženja in
sedemdeset tisoč članov v obeh oddelkih. Za-
varuje za bolniško podporo, poskodb in po-
smrtino. Čitajte njeno glasilo "Nove
Dobro". Širite prave bratstvo in pristopajte k
pravi bratški podporni organizaciji JSKJ.
Osem članov zadostuje za novo društvo.
Pišite po pojamila na glavnega tajnika: —
Joseph Piskler, Ely, Minn.

IZ ŠPORTNEGA SVETA

Peter Zgaga

Novi romunski kralj Mihail je
star samo pet let.Pet let ni posebno velika sta-
rost.Toda za kralja v današnjem ča-
su popolnoma zadostuje.Z modernimi romani je velik
križ.Človek začne čitati tak roman
in prečita ponavadi do srede, pa
se dejanje še ni pričelo. Sredi knji-
ge se dejanje prične. To je nerod-
no. In še bolj nerodno je, ker se ne
konča prej kot na koncu knjige.Sin-študent je prišel ves vesel na
počitnice.Krepko je stisnil očetu roko in
rekel:— Začetkom leta si mi obljubil,
kaj ne, da mi boš dal petdeset do-
larjev, če bom šolo dobro izdelal.— Da, sin moj, — je oče ponos-
no pritrdil.— No, vidiš, Boga zahvali, ta
trošek sem ti prihranil.Ženske so skromne. Če se jim na
svetu vse izjalovi, se zaupano k
Bogu obrnejo.Tako je naprimer neko mlado
dekle vpletalo vsak večer v molit-
tev naslednje besede:— O, preljubi Bog, saj ne pro-
sim ničesar zase, saj prosim samo
za svojo mater. Daj ji ljubo zdrav-
sedem in poslušam, kar sem z ve-
seljem storil. Nato je g. Dovjak
sam prevzel in nam par prav kras-
nih komadov zaigral, da sem sko-
raj pozabil, da moram naprej.S tem se gospodu Dovjaku prav
lepo zahvalim.
Na veselo svidenje!
Ljubitelj godbe.Vse pripravljeno za
Honolulu polet.SAN FRANCISCO, Cal., 10. av-
gusta. — 85 mlkih in ena deklica
se poteka sedaj za cene \$35,000, ki
so razpihane za dva prva aeropla-
na, ki bosta dospela na Honolulu
od tukaj.Trinajst udeležencev vrši sedaj
svoje zadnje priprave za polet, ki
se bo pričel v petek. Znesek so
spravili skupaj letalski navdušenci,
da omogočijo tekmo.Miss Mildred Doran iz Flint,
Mich., je edina ženska v tekmi.

ALI VESTE —

da je nitroglicerina napravljen iz
navadnega glicerina ter pomešan
z močnimi natrijevim in žveple-
nimi kislinami ter je izredno moč-
no in nevarno eksplozivno sred-
stvo? Eksplozija pod velikim pri-
stiskom ali udarcem, ne pa z o-
gnetjem. Uporabljajo ga za razstre-
ljevanje in v druge svrhe, včas pa
tudi, v malih množinah seveda, kot
zdravilo. Tako zdravilo se pa sme
vzeti edinele v navzočnosti zdrav-
nika. Ali veste, da ste dobljeni, če
se enkrat dotaknete Helmar? Nik-
dar ne boste hrepeneli po navad-
nih cigaretah. — Seznanite se s
Helmar še danes.

DOMAČA ZDRAVILA

V zalogi imam jedlino čičavo,
Krajevno ječmenovo kavo in im-
portirana domača zdravila, katere
priporoča mgr. Knapi v knjigi —

DOMAČI ZDRAVNIK

Pišite po brezplačni cenik, v ka-
terem je nakratko opisana vsaka
rastlina za kaj se rabi, katere
v ceniku boste našli še mnogo
drugih koristnih stvari.

Math. Perzler

Box 772, City Hall Sta.

New York, N. Y.

DENARNE POŠILJATVE

IZ DENARNIH VLOG

Stranke, ki pošiljajo redno denar v domovino
si prihranijo čas in delo, ako imajo denarne vlo-
ge pri nas. Mesto, da bi morali kupiti za vsak
nalog na pošti Money Order, nam enostavno na-
roče, da dvignemo denar za pošiljatelj iz vloge.
Knjižica ostane najbolje spravljena pri nas. Tako
vtegnemo nalog prej dobiti in prej izplačati v
starem kraju.Denar je med tem pri nas varno shranjen in se
obrestuje po 4%, obresti se pa prično računati s
prvim vsakega meseca.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Veronal je hud strup, pa je iz-
borno sredstvo za spanje.Dve tableti veronala, pa spi člo-
vek tri dni in tri noči. Primerilo
se je tudi, da je za večno zaspa.V lekarno je prišel ponižen mo-
ški ter vprašal lekarnarja:— Ali bi lahko dobil malo ve-
ronala?

— Zakaj?

— Za spanje.

— Za koga?

— Za mojo ženo.

— Ali imate recept? Brez zdrav-
nikovega recepta ne morem niko-
mur dati veronala.Možak se je popraskal za ušesi
ter skrivnostno odvrnil:— Ne, zdravniškega recepta ni-
mam, toda njeno fotografijo sem
prinesel seboj. Le pogledite jo go-
spod! Kaj ne, da bi se ji izplačalo
dati malo veronala. Če imate pa
kaj hujšega, je tudi olraj.Statistiki dokazujejo, da kupijo
dandanes ameriške ženske v enem
dnevu toliko svilenih nogavic kot
so jih kupile pred četrto stoletja v
enem celem letu.Zadeva je zanimiva, in se nazad-
nje izplača, da si jo človek odbližu
in natančno gleda.Vsaka ženska, ki te ljubi, pra-
vi, da si drugačen kot so drugi lju-
dje.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

MAURICE MAETERLINCK:

TERMITI, ČUDEŽNI ZIDARJI IN RUŠITELJI

Sloviti francoski pisatelj Maurice Maeterlinck je na glasni tudi Ali čeprav je zaklet sovražnik človeka kot mojster v opisovanju prirode, vekovega truda in bi bil voljan u- Spisal je krasno knjigo "Življenje termitov", ki je ustvaril človeški čebela" in "Inteligencija človeka". rod, mu moramo priznati: Delavec Vzorci knjigi, ki čitatelja ne nasi- je, da mu ne najde enakega. V tem tita s samim znanjem s suhopar- je soroden človeku, ki neprestano no profesorsko učenostjo, marve- dela in se trudi za svoje potrebe. ga tudi vzpodbujata k ljubezni do Termit je čudno bitje: slep je prirode in mu kaže iz drobnih in neznanih rečeh odseve večne lepote.

Pred meseci je izdal Maeterlinck novo knjigo "La vie des termites" (Življenje termitov). Kdor jo vzame v roke, je ne odloži preje, dokler je ni prečital do zadnje strani. Ali je to roman iz živalskega življenja? Sad domisljije? Ne, samo da te prirodoznanstvene knjige ni napisal kak američan strokovnjak, ki ne pozna nič drugega kot svoje mravlje, temveč človek, ki umeje lepoto izraza in elegantne oblike združiti s stvarnim rezultatom znanstvenih raziskavanj.

Termiti? Kdo so termiti? Žuželke, ki so v sorodu s našimi mravljami. Že življenje mravelj je veliko bolj zanimivo kakor mislijo tisti, ki jim hote ali nehoti razdirajo mravljišča. Ali veste, kaj vse se godi v gradovih teh drobnih bitij. Neki učenjaki sodijo, da so mravlje inteligentnejše od čebel; vsekakor je njihova družba organizirana tako kot čebela na načelu skupnosti in delitve dela. Mravlje imajo svoja mravljišča izgrajena tako smoteno, kakor da bi imela svoje arhitekte; v resnici jih vodi prirojeni instinkt. Znanje so njihove vojne, ki kažejo strategijo in razvrstitev "vojščakov" po določenem redu; imajo mimo bojevnikov tudi neke vrste saniteto, ki odnaša ranjence in "pokopava" mrljice. To pa povemo le mimogrede, da nam bo jasnejše to, kar pripoveduje Maeterlinck iz življenja termitov.

Trdi se, da šteje termitska rodovina 1200 do 1500 raznih vrst. Najbolj poznajo te razdiralec in uničevalce mornarjki evropskih ladij, katerim se delali že hude glavice; ena ali dve vrsti nevarnih, a brihtnih termitov sta se naselili v Evropi, vendar pa sta k sreči še najnedolžnejši izmed velike termitske rodovine. Vsem drugim vrstam ne prija evropsko podnebje in žive izključno v tropičnih krajih, kjer očitujejo uprav genijalno sposobnost pustošenja. Brez dvoma so termiti največji "defetisti" med žuželkami.

Skrivnostni slepci.

Življenje termitov je vrlo tajinstveno. Če se pogledimo vanj, se nam zdi, da bi bilo neizogibno in brez hrupa uničeno vse življenje na svetu, če bi se bila ta majhna, do skrajnosti drzna in skoraj po človeško inteligentna živalica tako razmnožila, da bi premagala vsa druga bitja in se umela — v teku milijonov let svojega razvoja — zavarovati pred škodljivimi vplivi podnebnja.

Človeštvo je brez moči nasproti drobnim razdiralcem. Nimajo niti uspešnega strupa niti trdnega ščita, ki bi varoval steklenico pred nevidnim, drobnim kemikom, ki uniči pločevinasti pokrov. Celo steklo ne ostane nepoškodovano.

Predstavte si le to, kakšno grozno vznjuba v tropičnih krajih termit,

Kakor v pravljicnem svetu....

Učenjaka Froggatt in Savage Savage sta z velikim naporom pre- žagala plošče termitskih bivališč, da bi preiskala hišice, ki v njih prebivajo milijonski prebivalci. O pazila sta neštete hodnike, ki vsi vodijo v nekako kupolo, narejeno iz posebej pripravljenega lesa. Med koncentričnimi pregradami se nahaja postor za ličinke. Le-teh je več milijonov in so velike kakor glavi- ce na šivanki. V prostoru vlada vlažno in gorko ozračje, ki se nič ne izpreminja, a je nekoliko toplej- še kakor v ostalih prostorih. Povsod se vidijo špranje, ki skozi nje prihaja in odhaja zrak. Od kod prihaja toplota? Najbrže jo povzroča pretvorba rastlinskih produktov, a vlaga utegne nastati ametni- potom: iz kombiniranja zračnega ki- sika z vodikom v termitski hrani. Brez dvoma znamenito kemično delo.

Okrog vzrejevališča ličink so v kubičnih sobah majhna, bela jajca, nanešena na dobrane kope. V zgornjem nadstropju se nahaja posebna soba, ki v nji biva kraljica termitov in njen soprog princ. Ta kraljica ima 20 do 30 tisočkrat bolj razvit želodec nego njeni podložni- ki. Slede neštete galerije s podzemni hodniki, celice za ličinke in za nimfe. Nato se vrste številna skladišča z zalogo hrane (lesa in trave, zmlate v prah). Odpadki termitov so nanešeni v posebnem prostoru, ki je termitsko stanšiče: če je treba, se zopet uporabijo za hrano. Termiti žro vse, pa tudi lastne hiše. Če pritisne glad, snedo številni prebivalci tudi svoj dom, ki je zgrajen iz celuloze. Kadar postane kraljica nesposobna za plodi- tev, jo termiti snedo.

Govorili smo že o načinu pre- hane. Celuloza je neprebavljiva, lahko pa se kemično izpremini v prebavljive snovi, n. pr. v sladkor in hidrokarbonate. V ta namen u- porabljajo termiti okrove raznih gob, protozorij in nekaterih trav. Sklenili pa so nekako bratsko zvezo z mikroskopično drobnimi živalicami, ki so podobne infuzorijam. Te žuželke bivajo v črevesih termitov. Termit žre celulozo, a živalice jo prekuhavajo. Če se zgodi, da nimajo termiti teh živalic, pre- nesejo premlat les v svojo trdnjavo in posejejo po njem gobe. Nato pa ne pojedo gob, marveč les, ki so ga gobe kemično prekusile. Če ni ne tega ne onega, se hranijo s humusom, ki je poln raznih bakterij in prebavljiv za termitski želodec.

Socijalna organizacija termitov.

Termitski "grad" s svojo kraljevske palače, vzrejevališčem, skladišči za živila in z vrtovi, je središče, ki vodijo vanj številni pili zemeljski hodniki, ki so hermetično cementirani s predori in gara- žami. Segajo celo kilometre pod zemljo tja do kraja, kjer si termiti "nabavljajo" živež. Zanj skrbhe delavci, ki so številno najmočnejši družinski razred. Poznajo dve vrsti: veliki imajo ostre škarje in se bavijo s predelavanjem lesa, mali pa opravljajo domača dela, skrbhe so popravek hiše, sejejo gobe, strežejo kraljici in neprestano spravljajo njena jajca. Samo ta delavska kasta termitov ima v črevesih omenjene živalice, zato od- noli ta prebavlja svojo hrano. Vse ostale kaste dobivajo živež iz ust delavcev ali pa žro hrano, ki jo

MUSSOLINI IN NJEGOVA ŽENA

na opisan način pripravijo delavci. Zaradi tega svojega položaja imajo "domači" delavci — veliko oblast v termitski državi. O njih zavis, koliko prebivalstva sme imeti termitski grad; kar presega določeno mejo, mora neusmiljeno poginiti. Termiti niso brez vsakega altruističnega čuta: če jih sreča lačen veliki termit in prosí hrane, mu ustrežejo, ali odvisen zarod pomore brez ozira na levo in desno.

Razen delavcev imajo v vojaško kasto. Tudi vojakov sta dve vrsti. Manjši opravljajo nekako policijsko službo, večji pa varujejo dom pred vnanjimi sovražniki. Le-ti nimajo zadostnih prebival in jih mo- rajo delavci dobredno pitati, o- premljeni pa so z nekakimi škak- lami, ki jih nosijo na jekleno trdi glavi. Pri nekaterih vrstah termitov imajo celo topničarje. Na njih glavi je cev, ki brizga v precejšnji daljavo neko strupeno tekočino.

Če se na "gradu" pojavi majhna luknja, skozi katero bi uteg- nila priti njihova najhujša nas- protnica — mravlja — se brž po- mole glave vojakov in zapro- voh v predor. Ko sovražnik odide, da- gjejo z nekakim žvenketanjem zna- ke. Na lice mesta prihitijo delavci in dobro zaementirajo poškodova- no mesto. Zdi se, da to ni edin na- čin termitskega pogovarjanja. I- majo cel niz zvokov z določenim pomenom. Če je luknja velika, jo delavci dobredno zazidajo in o- stavi- vijo vojake zunaj. Tako se termit- ski bojevniki velikodušno žrtvu- jejo za interese svojega rodu; ker namreč ne morejo najti vhoda v "grad", poginejo ali pa postanejo plen mravelj.

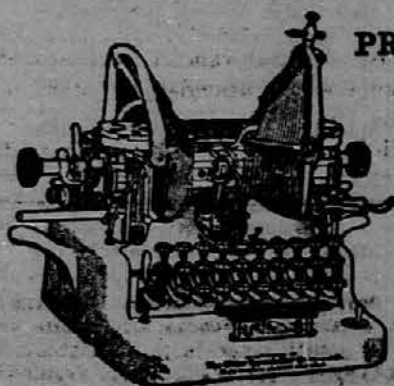
Pri termitski kraljici.

Termitska kraljica je v primeri z drugimi termiti ogromne posta- ve. Trebuh ji je podoben beli klo- basi, iz katere moli majhna gla- vica. Njen mož je največja šlapa, kar si jih lahko mislimo; venomer je skrit pod trebuhom svoje ple- menite soproge. Kraljica živi pet let. Vso to dobo daje svojem ro- du po en jajce vsako sekundo, to se pravi: 30 milijonov jajc na le- to. Druge dolžnosti očitno nima. Okrog te okorne matrone, ki se ni- kamor ne gane, se venomer suče- jo delavci, ki pridno odnašajo jaj- cea v posebna skladišča. Pred za- konsko posteljo termitske kraljevske dvojice stoji dan in noč kor-

Vse komedije Molieres-a

so na Japonskem kot protinravne prepovedane, ker se Molieres nor- čenje iz starih ljudi, starišev, posluš- nosti otrok in — emancipacije žen.

POSEBNA PONUDBA NAŠIM ČITATELJEM

PRENOVLJEN PISALNI STROJ "OLIVER" Model 9.

\$25.—

S strešico za slovenske črke č, š, ž

\$30.—

OLIVER PISALNI STROJI SO ZNANI NAJBOLJ TRPEŽNI

Pisati na pisalni stroj ni nikaka umetnost. Tako lahko vsak piše. Hitrost pisanja dobite s vajo.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Navadne cigarete so res cenejše kot pa Helmar. Ko se enkrat vaše ustnice dotaknejo Helmar, se ne boste brigali za razliko par centov. Helmar je kakovostna, ne pa količinska cigareta. Tisočeri moški začno vsak dan kaditi Helmar.

Enkrat boste tudi vi začeli kaditi Helmar.

Danes naj bo ta dan.

ZANIMIVI in KORISTNI PODATKI

FOREIGN LANGUAGE INFORMATION SERVICE — JUGOSLAV BUREAU

AMERIŠKA ZGODOVINA V AVUGSTU.

BENJAMIN HARRISON, 23. PREDSEDNIK ZDRUŽENIH DRŽAV.

Benjamin Harrison je bil pravnik Harrisona, enega izmed sopro- pisnikov Izjave Neodvisnosti, in vnuka Williama Harrison, devete- ga predsednika Zdrženih držav. Rodil se je dne 20. avgusta 1833 v državi Ohio, ki je že dala veliko številu ameriških predsednikov.

Ob predsedniških volitvah 1. 1888 je bil Harrison, tedaj senator, i- menovan kandidatom Republikan- ske stranke in kot tak je zmagal nad svojim protivnikom Grover Cleveland, kandidatom Demokra-

tične stranke. Ob prihodnjih volit- vah pa je bil Harrison poražen, bržkone radi nasprota proti viso- kim carinam, in Grover Cleveland je bil izvoljen. Harrison se je u- maknil iz političnega življenja in se posvetil odvetništvu. L. 1899 je bil član mirovne konference na Haagu.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

POZOR BRATJE DEKLEVA! Pošljite mi svoj naslov, ker jaz ne vem niti enega. — Anton Dekleva, Mendoza Calle, Sant Martin, No. 745, Rep. Argen- tina. (2x 11&12)

Prosim vsakogar, kdor ve za na- slov ali kateremu so znane ose- be že iz 20. let nazaj, ki so bi- vali v N. Y. po imenih JOE ILJAS ali JANEZ FLIS, naj mi blagohotno sporoče, če ti ljudje sploh še živijo na naslov: Fred. Žerovnik, 1561 E. 49. St. Cleve- land, Ohio. (2x 11&12)

ANGLEŠKO-SLOVENSKO BERILO

English-Slovene Reader

Sestavil dr. F. J. KERN

CENA s poštnino SAMO \$3.—

Knjiga vsebuje začetne nauke o izgovarjavi angle- ških besed; vaje za učence angleščine; berila in članke s slikami ter kratek angleško slovenski in slovensko angleški besednjak (4000 besed).

Naročila pošljite na:

"GLAS NARODA" 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

UDOBNO SPANJE

Edinole zdrav človek udobno spi. Če ste nervozni, razdražli- vi, izdelani, ne morete spati, če imate zjutraj občutek nespoko- sti, ni z vami ne- kaj prav. To več- krat pomenja kako organično slabost. Morda potrebuje- jo ledice in mehur najst tednov.

pomoči za odpravo strupov, ki povzročajo vaše stanje.

Pijte došči vode in poskušajte Gold Medal haarem oil capsules (originalne in pri- stne) najslavnejši odvajalni mirilec na svetu. V za- pečatenih škat- lah.

GOLD MEDAL HAAREM OIL CAPSULES

Poglejte za ime Gold Medal na vsaki vialki in zlati škatli. Zavrnite nadomestila. V prvotnih lekarnah 35c, 75c, \$1.50.

IMPORTIRANE KOSE

Kosa iz garanciranega jekla s ravnostjo, 24, 26, 28 in 30 pal- cev dolge \$2.—
Srp 30
Klepično orodje, teške vrste 1.75
Brušni kamen "Betgamo" 50
Motika 30
Pralica 30
Rinčena za repo s 2 nožema 1.35
Košček (brez ekspoz.) 2.00
Blago pošljim poštino prosto.
Math. Perdz. Box 772, City Hall, NEW YORK, N. Y.

COLOMBA

Spisal: Prosper Merimee.

Za Glas Naroda priredil G. P.

30

(Nadaljevanje.)

— Gospod prefekt, moji sestri vsaj ne morete zanikati priznava, da je žrpala svoj sum iz polnega prepričanja ter mislim, da tudi vi niste več v dvomu, kako zelo je ta sum utemeljen.

— Z Bogom, — je rekel prefekt ter zamahnil obema z roko v pozdrav. — Opozarjam vaju na to, da bom dal orožniškemu brigadirju povelje, naj nadzoruje vse vaše korake.

— Orso, — je rekla Colomba, ko je odšel prefekt. — Mi nismo tukaj na kontinentu. Orlanduccio ne ve ničesar o vaših dvobojih in razvnetega ta podleži niti ne zasluži, da bi umrl kot časten mož.

— Moja ljuba Colomba, ti si resnična junakinja ter sem ti dolžan veliko hvalo. Le vsled tvojega poguma sem ostal zavarovan pred dobro merjenim sunkom z bodalcem. Daj mi torej svojo majhno roko, da jo poljubim. Prosim pa te, da mi sedaj ne rečeš ničesar več. Najti je gotove stvari, katerih ti ne razumeš. Podvizaj se z zajtrkom in kakor hitro bo prefekt na poti, mi pusti poklicati malo Čilino, ki zna dobro izpolniti dana ji naročila. Moram pisati pismo, katero bo vzela s seboj.

Medtem, ko je Colomba pripravljala zajtrk, je odšel Orso v svojo sobo ter napisal naslednji listek:

— Gotovo imate nujno željo, da se čimprej mogoče sestaneva. Jaz želim isto. Jutri zjutraj ob šestih bi se lahko sestala v dolini Aquiviva. Ker sem zelo izurjen v streljanju s pištolo, ne predlagam tega orožja. Kot čujem, ste posebno spretni v streljanju s puško. Vzemimo torej s seboj puško dvocevko. Jaz bom prišel v spremstvu nekega moža iz vasi. Če vas želi spremljati vaš brat, privedite s seboj še drugega sekundanta, a me obvestite o tem, kajti le v takem slučaju bom privedel s seboj tudi jaz dva sekundanta.

Orso, Antonio della Rebbia.

Prefekt je preživel še eno uro pri uradnem pomočniku župana, nakar se je napotil za par minut v hišo Barriecinijev. Šele nato se je napotil v spremstvu enega samega orožnika, da nadaljuje svoje potovanje v Corte. Četrte ure pozneje je odnesla mala Čilina pismo Orsa ter ga izročila prav v roko Orlanduccio.

Odgovor na to pismo je prišel šele proti večeru. Podpisal ga je stari Barriecini sam. Objavil je Orsu, da bo izročil na sina naslovljeno pretilno pismo kraljevemu prokuratorju. — Opirajoč se na svojo dobro vest, — se je glasilo na koncu pisma, — pričakujem, da bo pravica razsodila o našem obrekovanju.

Medtem pa je dospelo pet ali šest pastirjev, katere je poklicala Colomba in ki naj bi tvorili posadko stolpa della Rebbijev. Kljub ugovoru Orsa se je opremilo proti trgu ležeča okna s strelskimi razrezi in tokom večera se je glasilo pri Orsu več ljudi iz vasi, da ponudijo svojo službo.

Celo učeni banditi je poslal pismo, v katerem je dal v svojem ter v imenu Brandolaccia zagotovilo, da bo posegel vmes, kakor hitro bi županu padlo v glavo, da se posluži pomoči orožnikov.

16.

Celi naslednji dan je potekel, ne da bi se otvorilo sovraštosti. Tako na eni kot na drugi strani so bili pripravljeni na napad. Orso ni odšel iz hiše in vrata Barriecinijev so ostala zaprta. Videti je bilo pet v Pietranera nastanjenih orožnikov, ki so celi dan stikali po okoli. Kot edini predstavitelj občinske oblasti se jim je pridružil poljski čuvaj. Pomočnik župana ni celi dan odložil svoje šerpe. Drugače pa ni bilo opaziti ničesar, kar bi kazalo bojevitost razpoloženje v vasi. Nikdo drugi kot Orso ni zapazil, da se zbirajo na trgu pod zelenim hrastom le ženske.

Pri večerji je pokazala Colomba svojemu bratu z veseljem obrazom pismo, katero je ravnokar dobila od Miss Nevil:

— Dragi Colomba, — se je glasilo v njem. — v svoje največje veselje sem slišala potom pisma vašega brata, da je nevarni družinski prepir končan. Izrekam vam svoje priskrbe čestitke. Moj oče ne more še nadalje prenašati Ajaccia, odkar ni več tukaj vašega brata, da bi se menil z njim o vojni ter hodil z njim skupaj na lov. Danes bova vsled tega odpotovala ter prenočila pri vaših sorodnikih, za katere ste nama pustili priporočilno pismo. Pojutrnjem krog enajste bova prišla k vam ter vas prosim, da nama pripravite oni gorski Brucio, o katerem trdite, da ga ni dobiti takega v mestu.

Pa za enkrat dovolj, moja ljuba gospodična Colomba.

Vaša prijateljica

Lidija Nevil.

— Sodeč po datumu je morala biti Miss Lidija že na poti, ko je dospelo tvoje pismo v Ajaccio. Ali si jima torej pisal, naj ne prideta semkaj?

— Pisal sem ji, da se nahajamo v obsednem stanju. Zdi se mi, da so časi malo primerni, da bi sprejemali obisk prijateljev.

— Ah, ti Angleži so čudni ljudje. V zadnji noči, katero sem preživela v njeni sobi, mi je rekla, da bi bila zelo razočarana, če bi morala zapustiti Korziko, ne da bi doživela čudno vendetto. Izključno le od tebe je odvisno, Orso, če ji hočeš preskrbeti prizor naskoka na hišo naših sovražnikov.

— Ali veš, — je rekel Orso, — da je napravila narava napako, ko je ustvarila iz tebe žensko? Izbz tebe bi lahko postal krasi vojak.

— Že lahko mogoče. Na vsak način pa bom napravila svoj Brucio.

— Tega ni treba. Predno bodo mogli nadaljevati svoje potovanje, jima je treba poslati nekoga, ki ju obvesti, kako stoje stvari tukaj.

— Tako? V takem vremenu hočeš poslati sla, da ga bo odneslo s pismom vred? ... Kako zelo obžalujem uboge bandite pri tem vremenu! Sreča le, da so opremljeni z dobrimi "piloni". Veš kaj, Orso, kaj bi lahko storil? Jutri, ko bo ponehal vihar, se napoti na vse zgođaj ter bo lahko dospel k našim sorodnikom, še predno se bodo podali tvoji prijatelji zopet na pot. To je kaj lahko izvedljivo, ker Miss Lidija kaj pozno vstane. Povej jima, kaj se dogaja pri nas. Če pa hočeta priti kljub temu, bo za naju veliko veselje sprejeti ju.

Orso je rade volje privolil v ta predlog in po kratkem molku je obnovila Colomba pogovor.

(Dolje prihodnji.)

KNJIGARNA GLAS NARODA

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

MOLITVENIKI:

Duša popolna 1.

Marija Varhinja:

v platno vezano 80

v fino platno 1.00

v celolodno vezano 1.20

v usnje vezano 1.50

v fino usnje vezano 1.70

Rajski glasovi:

v platno vezano 1.00

v fino platno vezano 1.10

v usnje vezano 1.50

v fino usnje vezano 1.70

Skrbi za dušo:

v platno vezano 80

v usnje vezano 1.05

v fino usnje vezano 1.30

Sveta Ura (z debelimi črkami):

v platno vezano 80

v fino platno vezano 1.50

v usnje vezano 1.60

Nebesa Naš Dom:

v usnje vezano 1.50

v fino usnje vezano 1.80

Kviku srca mala:

v usnje vezano 1.20

Oče naš, slonokost bela 1.20

Oče naš, slonokost rjava 1.20

PRI Jezusu: v celolodno vez. 1.30

pozlačeno 1.50

fino usnje vez. 1.60

Angleški molitveniki:

(za mladino)

Child's Prayerbook:

v barvaste platnice vezano 30

Child's Prayerbook:

v belo kotlo vezano 1.10

Key of Heaven:

v usnje vezano 70

Key of Heaven:

v najfinjšje usnje vezano 1.20

(za odrasle)

Key of Heaven:

v fino usnje vezano 1.50

Catholic Pocket Manual:

v fino usnje vezano 1.30

Ave Maria:

v fino usnje vezano 1.40

POUČNE KNJIGE:

Amerika in Amerikanci (Trunk) 5. —

Angleška služba ali nauk kako se

Angleško-slov. in slov. angl. slovar 90

Abecednik 30

naj streže k sv. maši 10

Boj nalezljivim boleznim 75

Dva sestavljeni plesa:

četvrtica in beseda spisano in

narisano 35

Cerkniško jezero 1.40

Domaci vrt, trdo vez. 1. —

Domaci zdravnik po Knaipu

trdo vezano 1.60

Domaci zdravnik po Knaipu

broširano 1.25

Gospodinjstvo 1. —

Jugoslavija, Melik 1. zvezek 1.50

2. zvezek, 1-2 snopč 1.80

Kubična računica, — po metriski

meri 75

Katekizem, vezan 50

Kratka srbska gramatika 30

Knjiga o lepem vedenju,

trdo vezano 1.00

Kako se postane državljani Z. D. 25

Kako se postane ameriški državljani 15

Knjiga o dostojnem vedenju 50

Ljubavna in snubilna pisma 50

Mlekarstvo s črticami za živinorejce 75

Nemško-angleški tolmač 1.20

Največji spisovnik ljubavnih pism 60

Nauk pomagati živini 60

Najboljša slov. kuharica, 668 str. 5. —

Nase gobe, s slikami. Navodila za

spoznavanje užitnih in strupenih

gob 1.40

Navesti za hišo in dom; trdo vez. 1. —

broširano 75

Nemška slovnica 60

Nemščina brez učitelja —

1. del 30

2. del 30

Prva čitanka, vez. 75

Pravila za otroke 65

Psihične motnje na alkoholski

podlagi 75

Praktični računar 75

Parni kotli, pouk za rabo pare 1.00

Poljedelstvo. Slovenskim gospodar-

jem v pouk 35

Računar v kronski in dinarski

veljavi 75

Srbska računica 40

Sadno vino 30

Slike iz živalstva, trdo vezano 90

Slovenska narodna mladina,

obsega 452 strani 1.50

Slov. italijanski in italijansko slov.

slovar 90

Spolna nevarnost 25

Spretna kuharica; trdo vezana 1.45

broširano 1.20

Sveto Pismo stare in nove zavest,

lepo trdo vezano 3.00

Umni čebelar 1. —

Umni kmetovalci ali splošni pouk

kako obdelovati in izboljšati

polje 30

Varnostna kuharica, trdo vez. 1.50

Veliki vsevedec 30

Zbirka domačih zdravil 75

Voščilna knjižica 50

Zdravilna selišča 40

Zgodovina S. H. S., Melik 45

1. zvezek 45

2. zvezek, 1. in 2. snopč 70

Zel in plevel, slovar naravnega

zdravljenja, vez. 1.80

RAZNE POVESTI IN

ROMANI:

Amerika, povsed dobro, doma

najbolje 35

Angeli suznjev, braziljska povest 25

Andersonova pripovedka, trdo vez. 75

Agitator (Kersnik) trdo vez. 1. —

Andrej Hofer 50

Beneska vedečevalka 35

Belgrajski biser 35

Biserice, 2 knjigi 80

Brez zarje, trdo vez. 30

Bele noči (Dostojevski) trdo vez. 75

Balkansko-Turška vojska 80

Balkanska vojska, s slikami 25

Bojja pot na Šmarno goro 20

Bojja pot na Bledu 20

Burska vojska 40

Bilke (Merija Kmetova) 25

Berar in Elizabeta, angleška

kraljica 50

Besedni dnevniki 60

Bojja kazen 35

Boj in zmaga, povest 30

Cankarjev zbornik, trdo vezan 1.20

Cvetke 25

Cesar Jozef II. 30

Ciganova osveta 35

Čas je zlato 30

Cvetina Borogradska 50

Četrtica, t. v. 90

Čebelice, 4 zv. skupaj 90

Črtice iz življenja na kmetih 35

Drobni, slabi car in razne povesti

spisal Milčinski 60

Darovana, zgodovinska povest 50

Dalmatinske povesti 35

Dekle Erija 60

Doli z orožjem 50

Dve silki — Njiva, Starica —

(Meško) 60

Devica Orleanska 50

Duhovni boj 50

Dedek je pravil; Marinka in Škra-

teljki 40

Elizabeta 35

Fabiola ali cerkev v Katakombah 45

Franz Trenk 35

Filozofska zgodba 60

Fra Diavolo 50

Gozdovnik (2 zvezka) 1.20

Gođevski katekizem 25

Gruda umira, trdo vez. 1.20

Gusarji 90

Grška Mitologija 1.00

Hadi Murat, trdo vez. 80

Hedvika 35

Helena (Kmetova) 45

Humoreske, Groteske in Satire,

vezano 80

broširano 30

Iz dobe punta in bojev 1.40

Igrčke, trdo vez. 1.00

broširano 80

Jaguje 30

Jernat Zmagovalec, Med plazovi. 50

Jutri (Strug) trd. v. 75

Jurčičevi spisi:

Popolna izdaja vseh 10 zvezkov,

lepo vezanah 10. —

Sosedov sin, broš. 40

6. zvezek: Dr. Zober — Tugomer

trdo vezano 1.20

broširano 75

Juan Miserja, povesti iz španskega

življenja 60

Kraljičin nečak, zgodovinska povest

iz Japonskega 30

Korejska brata, povest iz mislo-

nov v Koreji 30

Karmen, trdo vez. 40

broširano 30

Križev pot, trdo vezan 1. —

Krvna osveta 35

Levstikov zbrani spisi 90

1. zv. Pesmi — Ode in elegije —

Sonete — Romance, balade in

legende — Tolmač (Levstik) 70

2. zv. Otroške igre v pesenah —

Različne poezije — Zabavljice

in pušice — Jaza na Parnas —

Ljudski Glas — Kraljevski

rokokopis — Tolmač (Levstik) 70

5. zv. Slika Levstika in njegove

kritike in polemike 70

Ljubljanske slike, — Hissi lastnik,

Trgovca, Kupčijski strahun, U-

radnik, Jezelnik doktor, Gostilni-

car, Klepetulje, Natakarcia, Du-

hovnik, itd. 60

Mali lord, trdo vezan 80